

Η ΕΛΛΑΔΑ ΜΠΡΟΣΤΑ!

Θέσεις της Ελληνικής Εταιρίας Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ) για την αντιμετώπιση της Οικονομικής Κρίσης και για την ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας.

ελληνική εταιρία διοικήσεως επιχειρήσεων

ΑΘΗΝΑ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	σελ.4
2. Σύνοψη Θέσεων	σελ.5
3. Δεδομένα Ελληνικής Οικονομίας	σελ.6-7
4. Οδηγώντας την Ελλάδα με Προοπτικές στην Επιτυχία.....	σελ.8-11
5. Περί Επιχειρηματικότητας	σελ. 12-13
6. Η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας	σελ. 14-15
7. Η Επιχειρηματική Αριστεία	σελ. 16-17
8. Η Αναγκαιότητα της Εξωστρέφειας	σελ. 18-22
9. Η Παιδεία ως Βάση Ανάπτυξης της Οικονομίας μας.....	σελ.23-24
10. Η Ποιότητα της Εργασιακής Ζωής.....	σελ.25-26
11. Κοινωνική Υπευθυνότητα και Ανάπτυξη	σελ.27-29

1.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Παγκόσμια Οικονομική Κρίση και οι διαφαινόμενες οικονομικές εξελίξεις, δημιουργούν νέα δεδομένα και νέες συνθήκες πάνω στις οποίες καλούνται να πορευτούν οι κοινωνίες και οι λαοί τον 21ο αιώνα. Οι αλλαγές προβλέπονται σημαντικές, και συνεπώς, οι οικονομίες εκείνες, που θα βασιστούν σε αξίες επιχειρηματικής ηθικής και σύγχρονες αρχές μάνατζμεντ, για να σχεδιάσουν σωστά και με σταθερότητα τη στρατηγική ανάπτυξής τους, θα είναι αυτές που θα έχουν βιώσιμη ανάπτυξη.

Η έννοια του σχεδιασμού, στις ημέρες μας, επιβάλλεται να είναι πιο βραχυμεσοπρόθεσμη από ποτέ και με μεγάλες δυνατότητες προσαρμοστικότητας, διότι οι εξελίξεις είναι πολύ γρήγορες και έχουν πλέον, και λόγω της παγκοσμιοποίησης, πολύ μεγάλη επίπτωση σε διεθνές επίπεδο. Η παγκόσμια κοινότητα βίωσε και εξακολουθεί να βιώνει την επίπτωση της κατάρρευσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και τις επιπτώσεις που είχε και που θα εξακολουθήσει να έχει, τα επόμενα χρόνια, τόσο στην αμερικανική, όσο και την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία.

Σήμερα, έννοιες όπως Simplicity, Transparency και Accountability, έχουν τεράστια σημασία, τόσο στο σχεδιασμό, όσο και στην υλοποίηση των επιχειρησιακών πλάνων των οικονομιών. Στις μέρες μας, περισσότερο από ποτέ, πρέπει να σχεδιάσουμε το μέλλον μας, ευαισθητοποιούμενοι σε θέματα περιβάλλοντος και κοινωνικών προβλημάτων και με γνώμονα ένα πλαίσιο αρχών και αξιών, που δεν θα μπορεί να αμφισβητείται εύκολα από κανένα.

Η χώρα μας, και λόγω του μεγέθους της και λόγω του ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει στην οικονομία της βασίζονται περισσότερο στο εσωτερικό της περιβάλλον, στις δομές της, στις διαχρονικά κακές επιλογές της Κεντρικής Διοίκησης, σχετικά με το Μοντέλο Ανάπτυξής της, και τέλος, στην κακή νοοτροπία που αναπτύχθηκε στην κοινωνία της, έχει περισσότερες προοπτικές, με σωστές επιλογές, να ανατρέψει τα δεδομένα και να μπει σε μια ουσιαστική φάση ανάπτυξης. Αυτό μπορεί να το επιτύχει διαλέγοντας ένα νέο οικονομικό μοντέλο και υλοποι-

ώντας το με συνέπεια και συνέχεια, αξιοποιώντας τις κατάλληλες δεξιότητες και ικανότητες που πηγάζουν από το πλαίσιο αρχών και αξιών της χώρας μας, αλλά και τον πολιτισμό της. Η σημερινή συγκυρία αποτελεί για τη χώρα μας το πλέον κομβικό κοινωνικό – πολιτικό – οικονομικό και πολιτισμικό χρονικό σημείο, μεταπολιτευτικά. Είναι, ίσως, μια ακόμα στιγμή στην ιστορία μας που πρέπει να δημιουργήσουμε το μέλλον και όχι να το προβλέψουμε.

Η Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ), στα 48 χρόνια της λειτουργίας της στη χώρα μας, συνέβαλε σημαντικά στην πρόοδο και την ανάπτυξη, τόσο των στελεχών, όσο και των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, μέσω της διάχυσης των αρχών και των μεθόδων του σύγχρονου μάνατζμεντ και μέσω της διάχυσης των κατάλληλων εργαλείων, για τον ίδιο λόγο.

Σήμερα, θεωρούμε ότι έχουμε υποχρέωση, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, να συνδράμουμε με τις δικές μας προτάσεις προς την Κεντρική Διοίκηση και τον πολιτικό κόσμο της χώρας, για την ουσιαστική αλλαγή πορείας που καλούμεθα να πάρουμε, για να εξασφαλίσουμε, τόσο στη σημερινή, όσο και στις μελλοντικές γενιές ένα Κράτος βασιζόμενο σε αρχές και αξίες, με ευαισθησία στα κοινωνικά προβλήματα και σεβασμό, τόσο στους πολίτες του, όσο και στην ανθρώπινη ύπαρξη. Πάντα, όμως, απόλυτα ανταγωνιστικό, ώστε να εξασφαλίζει ευημερία, η οποία είναι απαραίτητη για να ισχύσουν τα υπόλοιπα.

2.

ΣΥΝΟΨΗ ΘΕΣΕΩΝ

Η ΕΕΔΕ, στην προσπάθειά της να συμβάλλει ουσιαστικά στη γρήγορη έξοδο από τη θέση που βρίσκεται σήμερα η οικονομία μας, προετοίμασε τις Προτάσεις-Θέσεις της προς την Ελληνική Κυβέρνηση και τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Η θέση μας είναι, καταρχήν, επιφυλακτικά αισιόδοξη, υπό την έννοια ότι η βάση του προβλήματος της ελληνικής οικονομίας πηγάζει κατά το πλείστον από δομικά προβλήματα της οικονομίας και από λανθασμένες ή εσφαλμένες νοοτροπίες και πολιτικές, οι οποίες ίσχυσαν επί πολλά έτη. Υπό την έννοια αυτή, αν γίνει μια ουσιαστική και συνεπής προσπάθεια βελτίωσης των προβλημάτων, τότε, η οικονομία της χώρας μπορεί πραγματικά να προχωρήσει με γρήγορους αναπτυξιακούς ρυθμούς.

Οι απόψεις μας, πάνω στις οποίες βασίζονται οι προτάσεις μας, είναι οι εξής:

- Η δημοσιονομική προσαρμογή κρίνεται απαραίτητη και αποτελεί τη βάση της σταθερότητας και της περαιτέρω ανάπτυξης
- Κρίνεται απαραίτητος ο σχεδιασμός και η άμεση εφαρμογή μέτρων, τα οποία θα συμβάλουν στη δημιουργία ρυθμού ανάπτυξης της χώρας
- Θεωρούμε ότι η συναίνεση, όσο το δυνατόν περισσότερων πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, στην προσπάθεια αυτή, αποτελεί μια ισχυρή βάση, πάνω στην οποία μπορούμε να κτίσουμε το μέλλον αυτής της χώρας
- Υπάρχουν συγκεκριμένοι τομείς, οι οποίοι δεν πρέπει να αποτελούν πεδία πολιτικής αντιπαράθεσης και απαιτούν συναίνεση στο σχεδιασμό τους. Οι τομείς αυτοί είναι: η Παιδεία, ο Τουρισμός, η Ναυτιλία
- Πρέπει να δημιουργηθούν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις που θα κάνουν την Ελλάδα ελκυστική, τόσο για εθνικές όσο και για διεθνείς επενδύσεις
- Η έννοια, τόσο της χρονικής όσο της ποσοτικής στοχοθέτησης, κρίνεται αναγκαία και στην παρούσα φάση και στο μέλλον
- Πρέπει, σταδιακά, να ξαναχτισθεί η εμπιστοσύνη μεταξύ κράτους και πολιτών και να βελτιωθεί η αξιοπιστία της χώρας προς το εξωτερικό
- Η διαφάνεια και η ειλικρίνεια αποτελούν θεμελιώδεις άξονες της οικοδόμησης της εμπιστοσύνης μεταξύ κράτους και πολιτών
- Η μείωση και όχι η αύξηση της ανεργίας, αποτελεί βασικό παράγοντα της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος στη χώρα μας
- Η ποιότητα της εργασιακής ζωής κρίνεται αναγκαία, και σε αυτό, πέραν των πολιτικών δυνάμεων, οφείλουν να συνεργασθούν εποικοδομητικά, καταρχήν οι Κοινωνικοί Εταίροι, όπως και οι υπόλοιποι θεσμικοί φορείς της Αγοράς
- Υπάρχει ανάγκη της έγκαιρης και έγκυρης επικοινωνίας και ενημέρωσης, με ειλικρίνεια και σεβασμό προς τους πολίτες της χώρας, για θέματα οικονομικής και κοινωνικής φύσεως, καθώς και για θέματα ασφάλειας και εθνικής κυριαρχίας, που επηρεάζουν σημαντικά το μέλλον των πολιτών, αλλά και των επιχειρήσεων που ζουν και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα
- Τέλος, πολίτες, επιχειρήσεις και κράτος, πρέπει να αντιμετωπίσουν την κρίση που βιώνουμε με κοινωνική υπευθυνότητα.

3.

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Μετά από μια, σχεδόν, δεκαπενταετία (1994-2008) υπεραπόδοσης και προσπάθειας σύγκλισης με τις άλλες οικονομίες της ενωμένης Ευρώπης, η ελληνική οικονομία βρέθηκε στο μέσο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, της μεγαλύτερης που εμφανίστηκε από το 1929. Οι άμεσες επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας μας, ήταν σαφέστερα ηπιότερες, σε σύγκριση με τις επιπτώσεις που διαπιστώθηκαν στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το momentum της συνεχούς ανάπτυξης και οι δομικές αδυναμίες της οικονομίας μας (εσωστρέφεια, ο προστατολισμός στην εγχώρια παραγωγή, ο συντηρητικός τραπεζικός κλάδος, κ.λπ.) επιβράδυναν την εμφάνιση των συμπτωμάτων της παγκόσμιας κρίσης.

Η παγκόσμια κρίση, όμως, ανέδειξε τα ουσιαστικά και δομικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, όπως:

- Μέγεθος του δημόσιου τομέα
- Μη αποτελεσματική λειτουργία του δημόσιου τομέα
- Χαμηλή ανταγωνιστικότητα
- Έλλειψη συστημάτων ελέγχου, η οποία έχει ως αποτέλεσμα πολύ μεγάλα ποσοστά, τόσο φοροδιαφυγής όσο και εισφοροδιαφυγής, με αποτέλεσμα τεράστια αρνητική επίπτωση, τόσο στα έσοδα του προϋπολογισμού, όσο και στην επιβίωση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας
- Προστασία συγκεκριμένων συντεχνιακών ομάδων, η οποία οδήγησε σε διάφορες στρεβλώσεις, όπως: κλειστά επαγγέλματα, ωράρια λειτουργίας, cabotage κ.λπ.

- Πολυνομία και καθυστερημένη εφαρμογή των Νόμων, που υποθάλπουν, πολλές φορές, την αδιαφάνεια και τη διαφθορά
- Γραφειοκρατία
- Ύπαρξη εμποδίων και χρονοβόρων διαδικασιών, τόσο για την έναρξη, όσο και για την αδειδότηση και τη λήξη κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Το κόστος των εργοδοτικών εισφορών είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη, κάνοντας το συνολικό εργασιακό κόστος υψηλό

Όλα τα ανωτέρω επιδρούν ιδιαίτερα στην αύξηση του κόστους των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, με συνέπεια να επηρεάζεται αρνητικά η ανταγωνιστικότητα των συγκεκριμένων προϊόντων και υπηρεσιών.

Πέραν όμως των παραπάνω, η παγκόσμια κρίση έκανε ιδιαίτερα αισθητό στην Ελλάδα τον περιορισμό των διαθέσιμων κεφαλαίων, με δυσμενή συνέπεια στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, τόσο ως προς την επάρκεια, όσο και ως προς το κόστος των απαιτούμενων δανειακών κεφαλαίων, που απαιτούνται για τη σωστή λειτουργία της αγοράς.

3. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οι λόγοι που συνέβαλαν σ' αυτό είναι:

- Η στασιμότητα της οικονομίας
- Η ανεπάρκεια επαρκών ιδίων κεφαλαίων στην πλειονότητα των επιχειρήσεων
- Ο κίνδυνος ασυνέπειας αποπληρωμής του ιδιωτικού χρέους, που είναι εκτεθειμένο το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, λόγω της ύφεσης και της συνεχιζόμενης αύξησης της ανεργίας.

Πρέπει, όμως, να τονίσουμε ότι το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα (τράπεζες) δεν αντιμετωπίζει τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ιρλανδία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, κλπ, και αυτό, γιατί:

- Υπάρχει επάρκεια κεφαλαίων
- Ο δείκτης των δανείων προς τις καταθέσεις είναι από τους πλέον υγιείς στην Ευρώπη, στο 118%
- Ο ιδιωτικός τομέας δεν είναι υπερδανεισμένος, όπως σε αντίστοιχες χώρες της Ευρωζώνης. Στην Ελλάδα ο δείκτης αυτός βρίσκεται στο 110%, όταν στην Δανία βρίσκεται στο 218%, στην Πορτογαλία στο 170%, στο Ηνωμένο Βασίλειο στο 189% και στην Ολλανδία στο 168%, και, επίσης:
- Υπάρχει πλήρης απουσία «τοξικών» στοιχείων Ενεργητικού.

Τέλος, υπάρχουν και κάποια άλλα χαρακτηριστικά, τα οποία πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη, όπως:

- Η χώρα μας αποτελεί τη μοναδική περίπτωση στην Ευρώπη των 27 με τόσο μεγάλο έλλειμμα προϋπολογισμού, και παράλληλα με ιδιαίτερα μεγάλο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, ενώ την ίδια στιγμή βρίσκεται πολύ χαμηλά στην ανταγωνιστικότητα παγκοσμίως
- Ο παραγόμενος πλούτος στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα μικρός, ενώ παράλληλα καταναλώνουμε υπερβολικά (85% του ΑΕΠ) και εξαγάμε ελάχιστα (20% του ΑΕΠ)
- Το δημόσιο χρέος αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια και είναι από τα υψηλά στην Ευρώπη (ως ποσοστό του ΑΕΠ), αλλά το θετικό αντίβαρο σε αυτό είναι ότι το ιδιωτικό χρέος δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό, με αποτέλεσμα το σύνολο δημόσιου και ιδιωτικού χρέους να μην είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη
- Η Ελλάδα είχε πρόσβαση σε δανειοδότηση 110 δισ. ευρώ από την Ευρωζώνη και το ΔΝΤ, υπό την προϋπόθεση ότι θα τηρηθούν, χωρίς αποκλίσεις, οι όροι της συμφωνίας – Μνημονίου που υπέγραψε

4.

ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Η ένταξη της χώρας μας στο Μηχανισμό Στήριξης της Ευρωζώνης και του ΔΝΤ, απομάκρυνε στιγμιαία την πιθανότητα να κηρύξει η χώρα στάση πληρωμών, με όλες τις πιθανές συνέπειες, που μια τέτοια εξέλιξη θα μπορούσε να έχει. Τα κύρια μέτρα που εξαγγέλθηκαν, συμπεριλαμβανομένου και του ασφαλιστικού, ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση, όσον αφορά τη δημοσιονομική εξυγίανση της χώρας. Τα μόνα μέτρα που ενδεχομένως δεν ήταν ενδεδειγμένα, σε μια περίοδο ύφεσης, ήταν η αύξηση των φόρων και η επιβολή έκτακτων εισφορών που οδηγούν τα φυσικά πρόσωπα, σε μείωση της καταναλωτικής δαπάνης και τα νομικά πρόσωπα, σε περιστολή των κερδών τους, με αποτέλεσμα τον περιορισμό του κόστους λειτουργίας τους, το οποίο μεταφράζεται συνήθως σε μείωση προσωπικού. Τόσο η μείωση καταναλωτικών δαπανών, όσο και η αύξηση της ανεργίας, έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των φόρων και τη μείωση των εισφορών, με παράλληλη αύξηση των ποσών που απαιτούνται για την επιδότηση των ανέργων.

Πέραν όμως αυτού, η δημοσιονομική προσαρμογή που δεν συνοδεύεται από στρατηγικές και τακτικές αναπτυξιακού χαρακτήρα, ουσιαστικά επιτείνει την ύφεση και δεν βοηθά την ανάπτυξη, η οποία είναι το βασικό ζητούμενο για την ανάκαμψη της οικονομίας μας.

Πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε;

Η άποψη της ΕΕΔΕ, είναι πως **ναι**, μπορούμε να τα καταφέρουμε. Μπορούμε όλοι οι Έλληνες μαζί να

οδηγήσουμε τη χώρα μας σε πρόοδο και βιώσιμη ανάπτυξη.

Πρώτο βήμα είναι η **εμπέδωση της αξιοπιστίας** μας. Η συνέπεια έναντι των οικονομικών υποχρεώσεών μας προς το Δ.Ν.Τ και την Ε.Ε. και η επίτευξη των στόχων, που προκύπτουν από τη συγκεκριμένη συμφωνία, επιβάλλεται. Απαιτείται όμως ένα διαφορετικό μίγμα πολιτικής για να τηρηθεί η απαιτούμενη συνέπεια. Όσον αφορά το πρώτο έτος υλοποίησης, είναι σαφές ότι υπάρχει σημαντική παρέκκλιση στο σκέλος των **εσόδων**, η οποία οδήγησε την Κυβέρνηση στη μείωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 30%. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα περισσότερη από μια μονάδα στο ΑΕΠ, επιτείνοντας την ύφεση. Είναι σε όλους γνωστό ότι, λόγω έλλειψης οργανωμένων δομών και πολιτικής, σχετικών με το φοροεισπρακτικό σύστημα, η οποιαδήποτε επιβάρυνση σε φόρους, αποτελεί μια τιμωρία για τους συνεπείς φορολογούμενους.

Αυτό, σε ένα Κράτος Δικαίου, όπως αυτό που επαγγέλλεται η Κυβέρνηση, είναι εντελώς άδικο και οδηγεί την οικονομία σε περαιτέρω ύφεση, όπως περιγράφεται και προηγουμένως. Η **συστηματική και επαγγελματική προσέγγιση** στο θέμα αυτό, πρέπει να είναι άμεση προτεραιότητα για την Κυβέρνηση.

4. ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Για να συνοψίσουμε όσον αφορά τα έσοδα, προτείνονται άμεσα οι πιο κάτω ενέργειες:

- Απλοποίηση και σταθερότητα του φορολογικού συστήματος, ώστε να αποκλείεται η συναλλαγή και να είναι εφικτός ο έλεγχος, όποτε γίνεται
- Κατάργηση της διαδικασίας του ελέγχου όλων των φορολογικών υποθέσεων και θέσπιση συστήματος δειγματοληπτικών ελέγχων, με δυνατότητα επανελέγχου, αν απαιτηθεί
- Αύξηση της φορολογίας τσιγάρων και ποτών
- Μείωση του συντελεστή φορολογίας των επιχειρήσεων από 24% στο 20%
- Επανεξέταση του φόρου μερισμάτων κερδών των επιχειρήσεων, διότι είναι αδύνατη η προσέλκυση επενδυτών με τόσο υψηλή φορολόγηση των μερισμάτων σε πιθανά κέρδη τους
- Θέσπιση περιβαλλοντικού φόρου
- Θέσπιση κινήτρων για αγορές που τείνουν να μειωθούν σημαντικά. Κλασικό παράδειγμα αποτελεί η αγορά αυτοκινήτων στη χώρα μας, η οποία το 2010 παρουσίασε σημαντική πτώση, με αποτέλεσμα τη μείωση των θέσεων εργασίας και συνεπώς την παράλληλη μείωση των εσόδων του κράτους, μέσω της αντίστοιχης φορολογίας
- Ύπαρξη τεκμηρίων, ιδιαίτερα για τους ελεύθερους επαγγελματίες. Στην περίπτωση μισθωτών και συνταξιούχων, να εξετάζεται το πόθεν έσχες, μόνο αν από τον έλεγχο προκύπτουν στοιχεία
- Επαναφορά του αφορολόγητου της πρώτης κατοικίας, προκειμένου να δοθεί ώθηση και στον τομέα των κατασκευών

Όσον αφορά τα έξοδα:

- Δημιουργία ενιαίου Λογιστικού και Πληροφοριακού Συστήματος
- Εξορθολογισμός της λειτουργίας των ΔΕΚΟ και της αποτελεσματικότητάς τους, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη την κοινωνική συμβολή τους, όπου είναι αυταπόδεικτη
- Εισαγωγή της έννοιας των ηλεκτρονικών διαγω-

νισμών σε όλα τα επίπεδα του δημόσιου τομέα, ώστε να αποφευχθούν οι υπερτιμολογήσεις και να εμπεδωθεί σταδιακά η διαφάνεια. Παράλληλα και πρωταρχικά, επανεξέταση και απλούστευση όλων των διαδικασιών και των εντύπων που απαιτούνται για διεθνείς διαγωνισμούς, ώστε να συνάδουν με το ευρωπαϊκό δίκαιο

- Εκλογίκευση των αμυντικών δαπανών της χώρας
- Accountability and Transparency, σε σχέση με τη Δημόσια Διοίκηση, σε όλα τα επίπεδα. Πρέπει σε όλα τα επίπεδα υλοποίησης του έργου της Δημόσιας Διοίκησης να υπάρξει, σταδιακά, στοχοθέτηση, ώστε να αποδεικνύεται το παραχθέν έργο
- Αναβάθμιση της Σχολής της Δημόσιας Διοίκησης και εισαγωγή των σύγχρονων αρχών του management στον δημόσιο τομέα
- Ύπαρξη συγκεκριμένου Υπομνημονίου για όλα τα Υπουργεία της χώρας, με συγκεκριμένους στόχους, τόσο σε απόδοση, όσο και σε σχέση απόδοσης/κόστους

Πέραν των ανωτέρω επιβάλλονται άλλες ενέργειες:

- Προσπάθεια επιμήκυνσης της στήριξης των 110 δισ. σε μία διάρκεια 5-6 ετών, σε ίσες δόσεις, ώστε να είμαστε σε θέση να ανταποκρινόμαστε με συνέπεια, έναντι των υποχρεώσεων μας, ως Κράτος
- Δημιουργία συγκεκριμένου Operation Plan, με διάρκεια αντίστοιχη της διάρκειας του δανείου των 110 δισ. Το συγκεκριμένο πλάνο πρέπει σαφέστατα να εμπεριέχει και στρατηγικές και τακτικές, οι οποίες θα στηρίζουν την ανάπτυξη της οικονομίας μας
- Διαμόρφωση τέτοιων δομών στη Δημόσια Διοίκηση, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια του Κράτους. Υπό την έννοια αυτή προτείνεται η μονιμοποίηση των Γενικών Γραμματέων Υπουργείων, με συγκεκριμένη θητεία διάρκειας 6 ετών. Η διαδικασία επιλογής τους να γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια από διακομματική επιτροπή
- Καθιέρωση της υποχρεωτικής εκπόνησης για κάθε Νομοσχέδιο, ενός **Προγράμματος Εφαρμογής του Νόμου** που τον συνοδεύει κατά την ψήφισή του και παρακολούθηση της εφαρμογής του από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης

4. ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

- Προσπάθεια αποκατάστασης της αξιοπιστίας των κυβερνήσεων με το λαό, με συνεχή και ειλικρινή ενημέρωση, για όλες τις εξελίξεις και τα προβλήματα που υπάρχουν.

Αν υλοποιηθούν οι ανωτέρω ενέργειες, είναι μάλλον σίγουρο ότι, σταδιακά, θα αποκατασταθεί η αξιοπιστία της χώρας, με συνέπεια οι αγορές να αντιδράσουν θετικά και για τα ελληνικά ομόλογα, αλλά και για σταδιακή ανανέωση του απομείναντος δημόσιου χρέους. Τα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν έχουν ως μοναδικό στόχο την επιστροφή της χώρας στην ανάπτυξη.

Η Ελλάδα πορεύεται ακόμη με το αναπτυξιακό μοντέλο της μεταπολιτευτικής περιόδου. Ο κρατισμός, ο παρεμβατισμός και ο προστατευτισμός, που το Κράτος επέβαλε και εξακολουθεί να επιβάλλει κατά καιρούς, έχει δημιουργήσει συγκεκριμένη αναπτυξιακή νοοτροπία και φιλοσοφία. Παράλληλα, το καταναλωτικό μοντέλο που ίσχυε τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας (καταναλώνουμε ως λαός το 90% του ΑΕΠ) πρέπει να αλλάξει άμεσα. Η σημερινή οικονομική κατάσταση της χώρας, μας επιβάλλει να προχωρήσουμε πολύ γρήγορα στις δομικές αλλαγές που επιβάλλονται άμεσα, και σταδιακά να καλλιεργήσουμε τη νοοτροπία που απαιτείται σε όλη την ελληνική κοινωνία. Και αυτό επιβάλλεται περισσότερο από ποτέ σήμερα που, αντί να δημιουργήσουμε τις απαιτούμενες συμμαχίες μεταξύ μας, βρισκόμαστε σε μια μόνιμη αντιπαράθεση.

Από την πλευρά της, η Κυβέρνηση, θα πρέπει να κινηθεί άμεσα για:

- Ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων (άνοιγμα κλειστών επαγγελματιών)
- Άνοιγμα όλων των κλειστών αγορών
- Απλοποίηση διαδικασιών λειτουργίας και αδειοδότησης επιχειρήσεων
- Άρση όλων των αντικινήτρων για την ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα. Οι συγκεκριμένες παγκόσμιες έρευνες, οι οποίες κατατάσσουν τις χώρες στις αντίστοιχες βαθμίδες, βασίζονται σε συγκεκριμένες διαδικασίες. Αυτές οι διαδικασίες πρέπει να επανεξετασθούν άμεσα, ώστε να μπορέσει η χώρα μας να ανέβει σημαντικά στις αντίστοιχες κατατάξεις. Είναι αυτονόητο ότι η πρόοδος της χώρας, στους αντίστοιχους πίνακες, βελτιώνει σημαντικά την εικόνα της σε διεθνές επίπεδο

- Συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)
- Εισαγωγή νέου Αναπτυξιακού Νόμου, ο οποίος θα αφορά όλο τον επιχειρηματικό κόσμο και όχι μόνο τις πολύ μεγάλες επενδύσεις
- Δημιουργία κινήτρων για τη διατήρηση της εργασίας
- Διασφάλιση ενός σταθερού φορολογικού πλαισίου, ώστε να προσελκύσει επενδυτές και να αποφευχθεί ο εκπατρισμός των επιχειρήσεων
- Δημιουργία φορολογικών κινήτρων και όχι επιδοτήσεις, οι οποίες ευθύνονται για την αποτυχία του υφιστάμενου αναπτυξιακού προτύπου που βιώσαμε
- Ουσιαστική ανάπτυξη, με θεσμικές αλλαγές και φορολογικά κίνητρα του 2ου και του 3ου πυλώνα κοινωνικής ασφάλισης. Η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα στον αναπτυγμένο κόσμο, η οποία έχει ένα μονολιθικό μοντέλο κοινωνικής ασφάλισης (1ος πυλώνας)
- Ουσιαστική αξιοποίηση της ακίνητης κρατικής περιουσίας, μέσα από συνεργασίες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)
- Ιδιωτικοποιήσεις, πλην των επιχειρήσεων με κοινωνική προσφορά
- Άμεση προώθηση διαδικασιών εξυγίανσης των ΔΕΚΟ
- Άμεση ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ
- Άμεση προώθηση των έργων υποδομής, για τα οποία υπάρχει δυνατότητα προκαταβολών από την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες καλύπτουν μέχρι και το 100% του συνολικού κόστους
- Ενεργοποίηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων
- Άμεση εφαρμογή των αρχών της οικονομικής διοίκησης σε όλους τους οργανισμούς και τα Ιδρύματα του δημοσίου και της τοπικής αυτοδιοίκησης, με ετήσιους προϋπολογισμούς και απολογισμούς για τη λειτουργία τους.

4. ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), σε τελευταίες εκθέσεις του, υποστηρίζει ότι μόνο από την απελευθέρωση των κλειστών επαγγελμάτων, θα έχουμε θετική επίπτωση στην αύξηση του ΑΕΠ της τάξεως του 1,5% ετησίως, από την κατάργηση των περιορισμών στον ανταγωνισμό, θετική επίπτωση της τάξεως του 2%, από την απελευθέρωση των αγορών, θετική επίπτωση της τάξεως του 3,5% ετησίως. Είναι, λοιπόν, ζωτικής σημασίας για το δρόμο προς την ανάπτυξη της οικονομίας μας η, όσο το δυνατόν, ολοκλήρωση των ανωτέρω ενεργειών.

Πέραν όμως των άμεσων κινήσεων, απαιτείται, κατά την άποψή μας, μεσο-μακροπρόθεσμα, η δημιουργία νέων καινοτόμων δομών σε όλο το σύστημα, το οποίο θα κληθεί να στηρίξει την ελληνική οικονομία, αλλά και τη συνοχή της κοινωνίας.

Υπό την έννοια αυτή θα πρέπει:

1. Να επαναξιολογηθεί και απλοποιηθεί το σύνολο των Νόμων που υφίστανται στη χώρα μας, με στόχο να μειωθούν, να είναι απόλυτα κατανοητοί και ουσιαστικοί. Αυτό θα είναι ένα μεγάλο βήμα για την αποφυγή γραφειοκρατίας, για τη μείωση του χρόνου οριστικής εκδίκασης μίας υπόθεσης, κ.ο.κ. Πολύ μεγάλες χώρες, όπως οι ΗΠΑ, υλοποίησαν αυτή τη διαδικασία την δεκαετία του 1980
2. Να υπάρξει νομοθεσία που να εξασφαλίζει τη συνέχεια του κράτους, ανεξάρτητα από αλλαγές Υπουργών ή/και κυβερνήσεων. Να αναβαθμισθεί ο ρόλος των Γενικών Γραμματέων των Υπουργείων, οι οποίοι και καλούνται να υλοποιήσουν τα πλάνα των κυβερνήσεων και να ασκήσουν την καθημερινή διαχείριση.
3. Οι αρμοδιότητές τους να παραμένουν σταθερές για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (6ετία), με τη δυνατότητα ανανέωσής τους, μετά από ουσιαστική αξιολόγηση, από διακομματική επιτροπή της Βουλής ή από άλλη ανεξάρτητη αρχή
4. Να ενταχθούν στα Υπουργεία ειδικές ομάδες νομομαθών για τη δημιουργία των κατάλληλων νομοθεσιών
5. Να δημιουργηθούν ισχυρές και πραγματικά ανεξάρτητες ρυθμιστικές και εποπτικές αρχές
6. Να βελτιωθεί το σύστημα απονομής δικαιοσύνης, ιδιαίτερα για θέματα σχετικά με την επιχειρηματικότητα
7. Να επανασχεδιασθεί όλο το πλαίσιο παιδεία – εκπαίδευση -επαγγελματική επιμόρφωση και δια βίου μάθηση και να σχεδιασθεί, με βάση νέα πρότυπα, ώστε να αποτελέσει μια πολύ ισχυρή βάση για την ουσιαστική προσπάθεια βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και την ανάπτυξη της οικονομίας μας
8. Να δημιουργηθούν σταδιακά ουσιαστικές συμμαχίες μεταξύ θεσμικών οργανισμών και κράτους, ώστε να αποκατασταθεί σταδιακά η εμπιστοσύνη μεταξύ κράτους και πολιτών
9. Να κατανοήσει ο πολιτικός κόσμος της χώρας, ότι η ανάπτυξη θα προέλθει από τον ιδιωτικό τομέα και ότι το κράτος πρέπει να έχει υπό τον έλεγχό του επιχειρήσεις που παρέχουν κοινωνικά αγαθά.

5.

ΠΕΡΙ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Παρά τις όποιες εξαγγελίες των τελευταίων χρόνων, από όλες τις κυβερνήσεις που είχαν την τύχη της χώρας στα χέρια τους, ότι θα δημιουργηθούν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις για τη βελτίωση της επιχειρηματικότητας, είναι πικρή αλήθεια ότι η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα υποχωρεί σε συνεχή βάση.

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας “Doing Business in”, η οποία εξετάζει την πρόοδο που έχει κάνει κάθε μία από τις 183 οικονομίες παγκοσμίως στον τομέα της επιχειρηματικότητας, επεφύλασσε για τη χώρα μας μια εξόχως αρνητική κατάταξη, τόσο μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία κατέχει την τελευταία θέση, όσον αφορά τη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας, όσο και σε παγκόσμια κατάταξη. Μόνο το 2009 χάσαμε 12 θέσεις (κυλήσαμε από την 97η στην 109η) πίσω από πολύ πιο αδύναμες και πιο αδόμητες οικονομίες. Η συγκεκριμένη ετήσια έκθεση-έρευνα εξετάζει, μέσα από 9 συγκεκριμένα κριτήρια, τη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας σε κάθε χώρα.

Η βασική ερώτηση λοιπόν που προκύπτει, είναι: **Πώς μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα όταν δεν λαμβάνουμε εκείνα τα μέτρα που θα διευκολύνουν, τόσο την προσέλκυση επενδύσεων, όσο και την αποτελεσματικότητα των επενδύσεων; Πώς πιστεύουμε ότι μπορούμε να βελτιώσουμε την εικόνα της χώρας μας στο διεθνές περιβάλλον και την αξιοπιστία της, που θα έχει ως αποτέλεσμα την πιθανότητα έλευσης επενδύσεων, όταν δεν παίρνουμε απλά μέτρα για αυτό;**

Αν δε στα ανωτέρω, προσθέσει κανείς ότι η επιχειρηματικότητα έχει ενοχοποιηθεί στη χώρα μας την τελευταία τριακονταετία και δεν έχει γίνει καμιά προσπάθεια βελτίωσης αυτού του κλίματος, τότε διαπιστώνουμε ότι πολλά πρέπει να γίνουν και προς πολλές κατευθύνσεις, για να αλλάξει, τόσο η εικόνα, όσο και το κλίμα.

Τα μέτρα πρέπει να είναι και βραχυπρόθεσμα και μεσομακροπρόθεσμα και υπό την έννοια αυτή προτείνουμε, τα εξής:

Βραχυπρόθεσμα

- Άμεσες νομοθετικές ενέργειες για τη βελτίωση και τη συντόμευση των διαδικασιών που περιλαμβάνονται και περιγράφονται στην παγκόσμια έκθεση, που αφορά στην επιχειρηματικότητα. Αν απλοποιηθούν, για παράδειγμα, οι διαδικασίες ίδρυσης μιας επιχείρησης, τότε η χώρα μας μπορεί να κερδίσει περισσότερες από δέκα θέσεις στην αντίστοιχη κατάταξη
- Άμεση εφαρμογή του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ), που αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του Ν. 3853/2010
- Σταθερότητα Φορολογικού Συστήματος και διευκόλυνση, με φορολογικά κίνητρα, των νέων επενδύσεων στη χώρα μας
- Δημιουργία ενός σταθερού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, όχι μόνο σε επίπεδο φορολογίας, αλλά και σε ότι αφορά την ευρύτερη ομαλή λειτουργία της αγοράς, π.χ. διατάξεις αγορανομικού κώδικα, εμπορικού κώδικα, επικαλύψεις και συναρμοδιότητα εποπτικών φορέων, κ.λπ.
- Νομοθετικές ρυθμίσεις για την προστασία επενδύσεων
- Πλήρης αναβάθμιση του ρόλου των οικονομικών ακολούθων των πρεσβειών μας, ανά τον κόσμο. Συνεχής επιμόρφωσή τους, συνεχής προσπάθεια αναβάθμισης του ρόλου τους και αξιολόγηση του έργου τους, με βάση συγκεκριμένους στόχους που τους δίδονται από την Κεντρική Κυβέρνηση

5. ΠΕΡΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- Διασφάλιση ότι, μετά τις αλλαγές που θα γίνουν από την εφαρμογή του «Καλλικράτη», δεν θα παρουσιασθούν εμπόδια και περαιτέρω καθυστερήσεις στον τομέα αυτό
- Εισαγωγή προγραμμάτων δημιουργίας κινήτρων και όχι επιδότησης της επιχειρηματικότητας των νέων
- Δημιουργία κινήτρων νέων επιχειρηματικών προσπαθειών, οι οποίες να βασίζονται σε επιχειρηματικότητα ευκαιρίας και όχι ανάγκης
- Κατάργηση όλων των επιδοτήσεων που υπάρχουν για επιχειρηματικές ενάρξεις όταν η βιωσιμότητά τους δεν είναι αυταπόδεικτη από αντίστοιχο επιχειρηματικό πλάνο.

Μεσομακροπρόθεσμα

- Σταδιακή αναβάθμιση, μέσω στοχευμένης επικοινωνίας, της έννοιας της επιχειρηματικότητας

Όλοι γνωρίζουμε ότι οι οικονομίες αναπτύσσονται, όταν παράγεται πλούτος. Και ο πλούτος στην παγκόσμια οικονομία παράγεται κυρίως από ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Πρέπει, λοιπόν, να ενημερώσουμε τον ελληνικό λαό και ιδιαίτερα τις νέες γενιές, ότι η ασφάλεια μιας μόνιμης θέσης στο δημόσιο, που ήταν το όνειρο της πλειοψηφίας, δεν υπάρχει, και ότι πρέπει, μέσα από διαδικασίες νομίμως επιχειρείν, να διασφαλίσουν την ευημερία τους.

Η ανάπτυξη της υγιούς επιχειρηματικότητας σε μια χώρα, αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξή της.

- Σταδιακή εισαγωγή στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, θεμάτων που είναι σχετικά με την επιχειρηματικότητα, την οικονομία και τη διαχείριση

Τα περισσότερα ανεπτυγμένα κράτη έχουν, στρατηγικά και με συνέπεια, εισάγει στα εκπαιδευτικά τους συστήματα σχετικές εκπαιδευτικές ενότητες, δίνοντας τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν το μέλλον τους

- Δημιουργία, από πλευράς θεσμικών επαγγελματικών φορέων, βοηθημάτων και εργαλείων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας
- Δημιουργία πλαισίου συναίνεσης, μεταξύ κοινωνικών εταίρων και άλλων θεσμικών φορέων, για την προαγωγή της επιχειρηματικότητας και όχι συνεχής αντιπαράθεση, στο πλαίσιο συγκεκριμένων πολιτικών θέσεων
- Προσπάθεια συνεχούς ενημέρωσης του επιχειρηματικού κόσμου από τους φορείς τους, για το νέο επιχειρηματικό μοντέλο, το οποίο οδηγεί σε βιώσιμη ανάπτυξη, που βασίζεται στην ταυτόχρονη ύπαρξη ωφελημάτων, τόσο για τους εργαζόμενους, όσο και για τους μετόχους, τους καταναλωτές, τους προμηθευτές και την κοινωνία
- Συνεχής προσπάθεια εμπέδωσης της έννοιας της διαφάνειας σε όλο το σύστημα

6.

Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η ίδια ακριβώς εικόνα, με αυτή της επιχειρηματικότητας, εμφανίζεται και όσον αφορά στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας. Τα τελευταία έτη, η ελληνική ανταγωνιστικότητα, καταρακικά συνεχώς. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του World Economic Forum, έχασε 12 επιπλέον μονάδες στην παγκόσμια κατάταξη της Ανταγωνιστικότητας φθάνοντας στην 81η θέση. Αν λάβει κάποιος υπόψη του ότι η χώρα μας το 2006 βρισκόταν στην 42η θέση, η απώλεια 40 μονάδων είναι κάτι που επιβάλλει αμεσότητα, όσον αφορά τα μέτρα. Στη συγκεκριμένη έκθεση περιγράφονται προβλήματα, τα οποία, όταν επιδρούν αρνητικά στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, είναι τέτοια, που, πραγματικά, πρέπει να μας κάνουν να ντρεπόμαστε επειδή λειτουργούμε σε μια τέτοια οικονομία. Σύμφωνα, λοιπόν, με την εν λόγω έκθεση, η ελληνική οικονομία, απέχει πολύ από αυτό που ονομάζεται καινοτόμος, δηλαδή, βασισμένη σε νέες ιδέες και ευέλικτες δομές, που προωθεί την επιχειρηματική πρωτοβουλία, με τη βοήθεια της ψηφιακής τεχνολογίας και άλλων σύγχρονων οικονομικών μέσων. Στη συγκεκριμένη έκθεση τονίζεται η πολύ χαμηλή θέση της Ελλάδας, όσον αφορά στην καινοτομία (101η), και οι χαμηλές επιδόσεις της στην έρευνα και την τεχνολογία. Παράλληλα, τονίζεται ότι, ενώ δεν υπάρχει έλλειμμα επιστημόνων, αυτοί που υπάρχουν δεν συμμετέχουν ενεργά στην παραγωγική διαδικασία. Παρατηρούμε λοιπόν, ότι αυτό που καλούμε δομική ανταγωνιστικότητα, υστερεί σημαντικά έναντι των προηγμένων χωρών και οικονομιών.

Τέλος, όπως εμφανίστηκε στα συμπεράσματα του πρόσφατου Συνεδρίου του ίδιου οργανισμού, στην Κίνα: **«βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα είναι δύο έννοιες απόλυτα συνδεδεμένες μεταξύ τους» και «το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα επιχειρήσεων και οικονομιών, σήμερα, κτίζεται μέσα από τη βιωσιμότητά τους».**

Με βάση, λοιπόν, την οικονομική κατάσταση που βιώνουμε καθημερινά και τα δεδομένα, τόσο σε εθνικό, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, πρέπει **ΑΜΕΣΑ** να ληφθούν μέτρα, τόσο από την κυβέρνηση, όσο και από τους θεσμικούς φορείς της αγοράς, τους επιχειρηματίες και τους εργαζόμενους.

Βραχυπρόθεσμα

- Μείωση, αν όχι εξάλειψη, της λεγόμενης δομικής ανταγωνιστικότητας, με άμεση νομοθέτηση διατάξεων, οι οποίες θα άρουν τα εμπόδια τα οποία δημιουργούν στρεβλώσεις στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, (πολυνομία, σταθερότητα φορολογικού συστήματος, διαφάνεια, γραφειοκρατία, κ.λπ.)
- Προσπάθεια ένταξης στον παραγωγικό μηχανισμό του επιστημονικού δυναμικού της χώρας, ιδιαίτερα στους τομείς της υψηλής τεχνολογίας, που μέχρι σήμερα απουσιάζει
- Ανάδειξη εκείνων των επιχειρηματικών μονάδων η/και ομίλων, που έχουν κατορθώσει να δημιουργήσουν παγκοσμίως ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες
- Καταγραφή και υλοποίηση στρατηγικών ανάπτυξης των κύριων κλάδων της οικονομίας μας, που επηρεάζουν σημαντικά το ΑΕΠ της χώρας (τουρισμός, ναυτιλία, αγροτικός τομέας)
- Εκμετάλλευση φυσικών χαρακτηριστικών της χώρας, που προσδίδουν καταρχήν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας

6. Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- Προσέγγιση στην ουσιαστική αναβάθμιση των ελληνικών προϊόντων, μέσα από την εφαρμογή προτύπων και προσέγγιση προδιαγραφών, που απαιτούνται από την παγκόσμια αγορά. Οι απαιτήσεις των ευρωπαϊκών οδηγιών για το σήμα CE, δεν είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπίσουν τα ελληνικά προϊόντα τον παγκόσμιο ανταγωνισμό
- Άμεση υιοθέτηση των Αρχών Επιχειρηματικής Αριστείας, τόσο από την Κυβέρνηση, με πιθανή ένταξη του Ελληνικού Μοντέλου (AIEN ΑΡΙΣΤΕΥ-ΕΙΝ) η/και του Ευρωπαϊκού Μοντέλου (EFQM Business Excellence Model) και της διαδικασίας Πιστοποίησης στο ΕΣΠΑ, όσο και από θεσμικούς φορείς και τον επιχειρηματικό κόσμο
- Συνεχής διαδικασία στοχοποίησης των προσδοκόμενων αποτελεσμάτων και της αλλαγής, επί το θετικότερον, της εικόνας της χώρας μας στο εξωτερικό

Μεσομακροπρόθεσμα

- Συνεχής προσπάθεια βελτίωσης των υποδομών και των Δεικτών της Δομικής Ανταγωνιστικότητας, ώστε να έχουν θετικό αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων και στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας
- Υιοθέτηση ενός ισχυρού οράματος και ενός βιώσιμου – ανταγωνιστικού μοντέλου ανάπτυξης, σε συγκεκριμένους, στρατηγικής σημασίας, τομείς της ελληνικής οικονομίας, όπως Ναυτιλία, Τουρισμός, Πολιτισμός.

7.

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑ

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, η οποία είναι το ζητούμενο μέσα σε μία παγκοσμιοποιημένη αγορά, οδήγησε εδώ και πολλά χρόνια, πολλούς φορείς, τόσο στην Ευρώπη, όσο και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και την Ιαπωνία, να ξεκινήσουν συντονισμένες προσπάθειες για βελτίωση της Ποιότητας. Οι εξελίξεις, όμως, απέδειξαν ότι οι ανάγκες ήταν πιο σύνθετες, ώστε να έχει αντίκτυπο η φιλοσοφία αυτή στην αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων, διότι, απλούστατα, η επιχείρηση είναι ένας πολύπλοκος οργανισμός και για να υπάρχει αποτελεσματικότητα πρέπει ο μηχανισμός αυτός να λειτουργήσει πλήρως. Με τον τρόπο, λοιπόν, αυτό, δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Μοντέλο Επιχειρηματικής Αριστείας (European Business Excellence Model) από το European Foundation for Quality Management (EFQM), που εδρεύει στις Βρυξέλλες.

Το Μοντέλο Επιχειρηματικής Αριστείας αποτελεί ένα πολύ καλό εργαλείο για τις επιχειρήσεις, το οποίο τους δίνει τη δυνατότητα να αξιολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα (κάθε δύο χρόνια) αν λειτουργούν με πρότυπα Επιχειρηματικής Αριστείας, εξετάζοντας θέματα, όπως: η ηγεσία, η πολιτική και στρατηγική της επιχείρησης, το ανθρώπινο δυναμικό και η ανάπτυξή του, οι πόροι και η επάρκειά τους να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της αγοράς, ενώ, αξιολογούνται, ταυτόχρονα, οι διαδικασίες, τα προϊόντα, η ικανοποίηση πελατών, η επάρκεια και οι επιδόσεις του ανθρώπινου δυναμικού, η κοινωνική υπευθυνότητα κάθε επιχείρησης και τέλος τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης, με βάση τους στόχους της. Η θετική αξιολόγηση των ανωτέρω, δίνει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να λάβουν την Ευρωπαϊκή Πιστοποίηση της Επιχειρηματικής Αριστείας.

Η Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων, ως εθνικός εταίρος του EFQM, βασίστηκε στο εν λόγω Μοντέλο και δημιούργησε το Ελληνικό Μοντέλο Επιχειρηματικής Αριστείας με την επωνυμία «ΑΙΕΝ

ΑΡΙΣΤΕΥΕΙΝ», που ουσιαστικά αποτελεί το Ευρωπαϊκό Μοντέλο, προσαρμοσμένο στις συνθήκες της ελληνικής πραγματικότητας.

Ουσιαστικά, λοιπόν, το Ελληνικό Μοντέλο Επιχειρηματικής Αριστείας εξετάζει όλα τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Μοντέλου, λαμβάνοντας περαιτέρω υπόψη του: το μέγεθος της ελληνικής επιχείρησης, τον χαρακτήρα της, τις συνθήκες μέσα στις οποίες λειτουργεί (αντιξοότητες, έλλειψη σταθερότητας, κ.λπ.), την εργοδοτική και την εργασιακή συμπεριφορά, αλλά και τους κανόνες εργασίας που διέπουν το ελληνικό περιβάλλον, την ευελιξία της ελληνικής επιχείρησης, τη λήψη αποφάσεων, ως διαδικασία της ελληνικής επιχείρησης, τη διαδοχή στην ελληνική επιχείρηση.

Το ελληνικό Μοντέλο βασίστηκε στις εξής θεμελιώδεις αρχές:

- Κατευθύνοντας με Όραμα και Έμπνευση
- Αποδίδοντας Αξία στους πελάτες
- Χτίζοντας Συνεργασίες
- Επιτυγχάνοντας μέσω Ανθρώπων
- Εξασφαλίζοντας το Μέλλον
- Επιζητώντας τη Βελτίωση
- Επιτυγχάνοντας Σταθμισμένα Αποτελέσματα
- Προωθώντας την Καινοτομία
- Διοικώντας με Διαδικασίες
- Αντιδρώντας με Ευελιξία

7. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑ

Η ουσιαστικότερη, όμως, συμβολή του συγκεκριμένου Μοντέλου είναι ότι, καταρχήν, δημιουργεί ένα κλίμα διαφάνειας σε όλη την επιχείρηση, συμμετοχή όλων των εργαζομένων στη διαδικασία, βελτίωση της εσωτερικής επικοινωνίας, εστίαση σε συγκεκριμένους στόχους, οι οποίοι δεν είναι μόνο οικονομικοί, ανάπτυξη του ομαδικού πνεύματος και άλλα πολλά, τα οποία είναι βασικά συστατικά αλλαγής νοοτροπίας και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Θεωρούμε ότι, η υιοθέτηση του συγκεκριμένου Μοντέλου, σε μια εποχή που η χώρα μας επιζητεί την αλλαγή νοοτροπιών, την αλλαγή πορείας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της, τη σύμπνοια

εργοδοσίας και εργαζομένων, την ομαδικότητα, τη συνέπεια στις υποχρεώσεις επιχειρήσεων και εργαζομένων, την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια, θα βοηθήσει σημαντικά στην επίτευξη του πολύ μεγάλου στόχου της ελληνικής κοινωνίας που είναι **«να αντιμετωπίσουμε επιτυχημένα αυτή την κρίση και να είμαστε σε θέση, ως οικονομία και ως κοινωνία, να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τις προκλήσεις του διεθνούς περιβάλλοντος».**

Η ΕΕΔΕ προτίθεται, αν της ζητηθεί, να συνδράμει ώστε πιλοτικά να εξετασθεί η αποτελεσματικότητα των συγκεκριμένων Μοντέλων, με την εφαρμογή τους σε μία ή δύο επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, χωρίς κανένα κόστος.

8.

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ

Ένα από τα ουσιαστικά θέματα της ελληνικής οικονομίας είναι η προβληματική εξέλιξη των Εξαγωγών της χώρας. Οι εξαγωγές στην Ελλάδα αποτελούν περίπου το 20% του ΑΕΠ, ενώ εισάγει πολύ περισσότερα, με αποτέλεσμα να δημιουργείται το δεύτερο μεγάλο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας που είναι το **Υψηλό έλλειμμα Ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών**. Η Ελλάδα έχει το μικρότερο κατά κεφαλή εισόδημα στην Ευρώπη και, συγκρινόμενη με χώρες αντιστοίχου μεγέθους, υπολείπεται σημαντικά. Πιο συγκεκριμένα, η Πορτογαλία έχει διπλάσιο κατά κεφαλή εξαγωγικό εισόδημα, η Δανία τριπλάσιο, η Φιλανδία τετραπλάσιο και η Ολλανδία εξαπλάσιο.

Αυτό που καταρχήν πρέπει να κάνουμε, είναι να συνειδητοποιήσουμε το τι γίνεται σήμερα στην παγκόσμια οικονομική αρένα. Ένας πραγματικά ανοικτός και ελεύθερος ανταγωνισμός, μια διαρκής προσπάθεια όλων να γίνουν καλύτεροι και να εκμεταλλευτούν το παραμικρό πλεονέκτημα που διαθέτουν. Στην παγκόσμια αγορά, οι επιχειρήσεις και οι οικονομίες που θέλουν να πρωταγωνιστούν, κινούνται ταχύτατα, επενδύουν σε ξένες χώρες, έχουν παγκοσμιοποιημένη άποψη για την εφοδιαστική αλυσίδα και τη διανομή των προϊόντων τους, επωφελούνται των όποιων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων τους (Κίνα- κόστος παραγωγής, Ινδία- γνώση στην τεχνολογία) και προσπαθούν να κερδίσουν το παιχνίδι της κατανάλωσης βασιζόμενοι σε όλα αυτά. Σε όλα αυτά η Ελλάδα είναι απούσα, πλην ελαχίστων φαινών εξαιρέσεων. Αν κάποιος θελήσει να αναλύσει γιατί βρισκόμαστε εκεί που είμαστε σήμερα, η βασική αιτία είναι η νοοτροπία της εσωστρέφειας που μας διέπει. Αργήσαμε να καταλάβουμε, και, ίσως, σε μεγάλο βαθμό, δεν το έχουμε αντιληφθεί ακόμα, ότι η αγορά στην οποία οι ελληνικές επιχειρήσεις απευθύνονται, δεν είναι μια αγορά 10.000.000 καταναλωτών, αλλά δισεκατομμυρίων καταναλωτών, υπό την προϋπόθεση ότι έχουμε τα κατάλληλα προϊόντα και υπηρεσίες που καλύπτουν τις συγκεκριμένες ανάγκες τους σε

σωστές τιμές. Η δεύτερη διαπίστωση που προκύπτει είναι ότι, η χώρα πάντα έδινε μεγαλύτερη βαρύτητα στην προσέλκυση επενδύσεων και όχι στην ουσιαστική και αποτελεσματική προώθηση συγκεκριμένων προϊόντων και υπηρεσιών, τα οποία έχουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Η τρίτη διαπίστωση είναι ότι, όλοι οι οργανισμοί που υπήρχαν για την προώθηση των προϊόντων μας στο εξωτερικό, είχαν αντίστοιχη αποτελεσματικότητα με αυτή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στον οποίο ανήκουν, και βεβαίως, το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με το θεσμό των Εμπορικών Ακολουθών ή Οικονομικών Συμβούλων των Πρεσβειών μας στο εξωτερικό. Η τέταρτη διαπίστωση που κάνουμε, αλλά και πρέπει να την κατανοήσουμε με τη σκληρή και ουσιαστική της έννοια είναι ότι, **αν δεν αλλάξουμε το σκεπτικό μας και τη στρατηγική μας σήμερα, οι εξαγωγές θα εξαφανισθούν ως ποσοστό επί του ΑΕΠ και πολύ σύντομα το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών θα είναι μονίμως αρνητικό, με όσες συνέπειες αυτό μπορεί να έχει στην εξέλιξη των μεγεθών της οικονομίας μας.**

Τι απαιτείται άμεσα:

- Σχεδιασμός και υλοποίηση μιας μακροχρόνιας, συντονισμένης και στοχευμένης Εθνικής Στρατηγικής Εξαγωγών, με συμμετοχή των θεσμικών φορέων
- Επιλογή προϊόντων και υπηρεσιών με συγκριτικό πλεονέκτημα, τα οποία θα αποτελέσουν την αιχμή του δόρατος στην προσπάθεια αυτή και θα βοηθήσουν σημαντικά την εισοδό μας σε νέες αγορές
- Μελέτη των νέων αναδυόμενων αγορών (Νότια Αμερική, Άπω Ανατολή, Αφρική, Αραβικά κράτη) με τις οποίες μπορούμε να κτίσουμε μακροχρόνιες σχέσεις, με προϊόντα και υπηρεσίες που θα έχουν την σωστή αναλογία τιμής / ποιότητας

8. Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ

- Προσπάθεια ανάπτυξης της διεξόδου μας σε ανεπτυγμένες αγορές, με προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, μέσα από σωστή επιλογή των καταλλήλων δικτύων διανομής και με συγκεκριμένες πολιτικές προώθησης τους (παράδειγμα: αγροτικά προϊόντα, ιχθυοκαλλιέργειες, κ.λπ.)
- Μεγάλη εθνική προσπάθεια στην περαιτέρω ανάδειξη προϊόντων ονομασίας - προέλευσης
- Εφαρμογή των «καλών πρακτικών» που αναδεικνύονται παγκοσμίως για προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και υπηρεσίες
- Αποφυγή όλων των εμποδίων που ανακύπτουν στην υλοποίηση αυτής της προσπάθειας
- Φορολογικά κίνητρα για την εξαγωγική πολιτική της χώρας
- Άμεση επιστροφή του ΦΠΑ στους δικαιούχους και προσπάθεια δημιουργίας χρηματοοικονομικών εργαλείων για να στηρίξουν τη ρευστότητα των επιχειρήσεων στην προσπάθεια αυτή.

Στο ίδιο πλαίσιο θα πρέπει να αντιμετωπισθούν:

- Οι δύο βασικοί άξονες ανάπτυξης που έχει σήμερα η ελληνική οικονομία: ο τουρισμός και η ναυτιλία
- Και η αγροτική οικονομία, η οποία, κατά την άποψή μας μπορεί να συνεισφέρει πολλά, τόσο στην ανάπτυξη του ΑΕΠ, όσο και στη συρρίκνωση του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών της χώρας.

Ο Τουρισμός

Μία από τις πιο βασικές πηγές πλούτου για την οικονομία μας, η οποία όμως αντιμετωπίζεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, που αντιμετωπίζονται και πηγές, των οποίων η συμμετοχή στο ΑΕΠ μας δεν είναι αντίστοιχη. Η συνεισφορά του Τουρισμού πλησιάζει περίπου το 18% του ΑΕΠ (άμεσα και έμμεσα), καλύπτοντας περισσότερες από 800.000 θέσεις εργασίας. Είναι δε προφανές ότι αν συνυπολογισθούν και τα οφέλη των υπολοίπων τομέων, που επηρεάζονται από την πορεία του Τουρισμού, η συμμετοχή του στο ΑΕΠ πλησιάζει το 30%. Και σε αυτόν τον πολύ σημαντικό τομέα για την οικονομία μας, η επίδοσή μας στην ανταγωνιστικότητα είναι πάρα πολύ χαμηλή, ήτοι η

18η στην Ευρώπη.

Και το μεγάλο ερώτημα που τίθεται είναι:

«Αν η 11η χώρα σε αφίξεις και η 12η σε έσοδα παγκοσμίως βελτίωνε την ανταγωνιστικότητά της σημαντικά, μέχρι που θα μπορούσε να φθάσει; Πόσο θετικά θα μπορούσε να επηρεάσει το ΑΕΠ και ποιες δυνατότητες διεθνών επενδύσεων θα μπορούσε να προσφέρει στη χώρα μας;»

Η απάλειψη των εμποδίων και των στρεβλώσεων στον συγκεκριμένο Τομέα πρέπει να είναι άμεσης προτεραιότητας. Έτσι λοιπόν:

Βραχυπρόθεσμα:

- Άμεση βελτίωση της χαμηλής ανταγωνιστικότητας των τιμών στον κλάδο, με άμεση μείωση των τελών των αεροδρομίων, μείωση του συντελεστή ΦΠΑ (11% έναντι 4,5-5% των ανταγωνιστών μας), με αποτέλεσμα να μειωθεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τις τιμές
- Δυναμική ανάπτυξη της κρουαζιέρας, με παράλληλη εξασφάλιση των σωστών μέτρων που απαιτούνται, ώστε σταδιακά να επαναφέρουμε τους ελληνικούς λιμένες ως λιμένες άφιξης
- Βελτίωση των συνθηκών στις αεροπορικές συγκοινωνίες, με απελευθέρωσή τους, και ταυτόχρονα εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε όλα τα νησιά της χώρας (προφανώς με διαφορετική συχνότητα την καλοκαιρινή και τη χειμερινή περίοδο)
- Άμεση αναβάθμιση των τουριστικών σπουδών και των σπουδών των συναφών επαγγελμάτων. Επαγγέλματα όπως κρεοπώλης, ζαχαροπλάστης, μάγειρας, κ.λπ., που έχουν άμεση σχέση με το τελικό τουριστικό προϊόν, πρέπει να ασκούνται από άτομα με πιστοποιημένες γνώσεις
- Έντονη δραστηριοποίηση των κρατικών μηχανισμών ελέγχου κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου για αποφυγή προβλημάτων υγιεινής, παράνομης εργασίας και υπερβολικής κερδοσκοπίας. Στο μηχανισμό αυτό, σαφώς πρέπει να συνδράμουν οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές, με βάση τη νέα μορφή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

8. Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ

- Διασφάλιση των συνθηκών απρόσκοπτης πρόσβασης, σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τους επισκέπτες
- Διασφάλιση συνθηκών καθαριότητας και υγιεινής στους προορισμούς
- Διασφάλιση συνθηκών απόλυτης ασφάλειας για τους επισκέπτες
- Ειδική μέριμνα στους αναπτυξιακούς νόμους για τον τομέα του τουρισμού, που θα αφορά όλους ανεξαιρέτως όσοι ασχολούνται με το αντικείμενο, λαμβάνοντας όμως, για πρώτη φορά, υπόψη μας την πληρότητα της αγοράς και την ποιότητα των επενδύσεων (δεν χρειάζονται πλέον επιδοτήσεις για να δημιουργούμε περισσότερα Rooms to let).
- Αναβάθμιση των υποδομών των κυριότερων πόλεων της χώρας (Αθήνα – Θεσσαλονίκη) για τη σταδιακή υλοποίηση του θεσμού City Breaks), η οποία βελτιώνει σημαντικά το τελικό αποτέλεσμα και επεκτείνει την τουριστική περίοδο και τις αφίξεις γενικότερα

Μεσομακροπρόθεσμα:

- Συναίνεση του συνόλου του πολιτικού κόσμου της χώρας ή της μεγάλης του πλειοψηφίας, σχετικά με μια ευρύτερη στρατηγική αναβάθμισης του τουριστικού τομέα στη χώρα μας
- Πρόσληψη ειδικών Διεθνών Συμβούλων, που θα συμμετέχουν, μαζί με τους εκπροσώπους του Κράτους, τους θεσμικούς φορείς και τους τοπικούς φορείς, για τον προσδιορισμό μιας πενταετούς ή δεκαετούς στρατηγικής ανάπτυξης του τουριστικού τομέα στη χώρα μας, με δέσμευση ότι θα υλοποιηθούν όλες οι προτάσεις, σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Είναι προφανές ότι η συγκεκριμένη πρόταση θα αφορά όλες τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού. οι οποίες μπορούν να υλοποιηθούν στη χώρα μας
- Βελτίωση των υποδομών, τόσο στο οδικό δίκτυο, όσο και στα αεροδρόμια, λιμάνια, μαρίνες, κ.λπ., μέσω ΣΔΙΤ
- Βελτίωση υποδομών, αν προκύψει από τη μελέτη για δημιουργία ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος (π.χ. δημιουργία ενός μεγάλου συνεδριακού κέντρου, χωρητικότητας 3.000 ατόμων,

αν πρόκειται να στοχεύσουμε στρατηγικά στο συνεδριακό τουρισμό)

- Ένταξη πιστοποιήσεων ποιότητας ή επιχειρηματικής αριστείας στον τομέα του τουρισμού, ανεξαρτήτως μεγέθους
- Προώθηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα
- Δημιουργία πιστοποιημένων εμπορικών καταστημάτων στις τουριστικές περιοχές, για διασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και προϊόντων στους επισκέπτες της χώρας μας
- Προσπάθεια ένταξης διεθνούς εμβέλειας Opinion Leaders στην προσπάθεια προώθησης του τουρισμού
- Επαναπροσδιορισμός του ρόλου του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ). Πιστεύω μας είναι ότι ο ΕΟΤ πρέπει να μετατραπεί σε έναν ευέλικτο μηχανισμό παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών μάρκετινγκ, ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, ποιότητας προς τις τουριστικές επιχειρήσεις της χώρας
- Ουσιαστική συμμετοχή των ελληνικών πρεσβειών στην προσπάθεια ανάπτυξης του τουριστικού τομέα
- Ένταξη του τουριστικού προϊόντος σε όλες τις μεγάλες διακρατικές συμφωνίες
- Ανάπτυξη του concept της τουριστικής κατοικίας, όπως έχει γίνει και σε άλλες μεσογειακές χώρες. Η συγκεκριμένη ιδέα, πέραν του γεγονότος της αύξησης των επενδύσεων στον κατασκευαστικό τομέα, μεγαλώνει και τις καταναλωτικές δαπάνες στην Ελλάδα, λόγω της μεγαλύτερης παραμονής των ιδιοκτητών των συγκεκριμένων κατοικιών, για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, στη χώρα μας

Η Ναυτιλία

Η ελληνική ναυτιλία αποτελεί τον δεύτερο σπουδαίο άξονα ανάπτυξης της χώρας μας συνεισφέροντας περίπου το 7% του ΑΕΠ. Ο ελληνικός στόλος είναι ο μεγαλύτερος στόλος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο τέταρτος μεγαλύτερος στον κόσμο.

Σε γενικές γραμμές, οι νομοθετικές ρυθμίσεις που

8. Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ

υφίστανται, έχουν ένα θετικό αντίκτυπο για τη ναυτιλία μας. Πιστεύουμε ότι συμπληρωματικές κινήσεις, από πλευράς κυβέρνησης, θα δημιουργούσαν μεγαλύτερα οφέλη για την ελληνική οικονομία, όπως:

- Ουσιαστικότερη συμμετοχή των επιχειρηματιών του ναυτιλιακού τομέα στην προσπάθεια αναβάθμισης της εικόνας της ελληνικής οικονομίας και της χώρας γενικότερα, ιδιαίτερα εκείνων που βρίσκονται στο εξωτερικό
- Αναβάθμιση των ναυτιλιακών σπουδών στην Ελλάδα, με προοπτική να δημιουργηθεί μία Διεθνής Σχολή Ναυτιλιακών Σπουδών (ανωτάτου επιπέδου) και, σταδιακά, η χώρα μας να αποτελέσει ένα Διεθνές Κέντρο Ναυτιλίας
- Εκμετάλλευση και των υπολοίπων εμπορευματικών λιμένων της χώρας σε ιδιώτες επενδυτές, με στόχο την αύξηση της δυναμικότητας των σταθμών αυτών
- Δημιουργία νέων γραμμών (εμπορικού χαρακτήρα) με νέες αγορές και δη αναπτυσσόμενες αγορές, όπως η Αφρική, η Μέση Ανατολή (ώστε να εξυπηρετείται ο αραβικός κόσμος,) εκμεταλλευόμενοι ευρωπαϊκά προγράμματα
- Προσπάθεια ουσιαστικής επανένταξης στην ατζέντα των επιχειρηματιών του κλάδου, την προσφορά προς την ελληνική κοινωνία, μέσω προγραμμάτων κοινωνικής υπευθυνότητας, ώστε να συνεχισθεί απρόσκοπτα ότι ήδη έχει γίνει από προγενέστερους (Ίδρυμα Ωνάση, Ίδρυμα Νιάρχου, κ.λπ.).

Η Αγροτική Οικονομία και οι Ιχθυοκαλλιέργειες

Το παράδειγμα των ιχθυοκαλλιεργειών είναι αυτό που πραγματικά μπορεί να μας δείξει τις δυνατότητες που έχει ο Τομέας. Από το 1990 μέχρι και σήμερα κατέχει ένα αρκετά μεγάλο μερίδιο στο σύνολο των εξαγωγών της χώρας μας.

Η χώρα μας αποτελεί ένα ιδιαίτερα σοβαρό παίκτη στον τομέα των ιχθυοκαλλιεργειών και δη στα μεσογειακά ψάρια (τσιπούρα, λαβράκι) σε διεθνές επίπεδο. Αυτό συμβαίνει γιατί έγιναν σοβαρές επενδύσεις, τόσο σε πάγια, όσο και σε έρευνα και καινοτομία. Ο κλάδος αποτελεί ένα άριστο παράδειγμα της σωστής αξιοποίησης και εκμετάλλευσης ενός φυσικού χαρακτηριστικού της χώρας (θαλάσσιες εκτάσεις) χωρίς ιδιαίτερες επιβαρύνσεις του περιβάλλοντος.

Παράλληλα, συμμετέχει σημαντικά στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας λόγω των επενδύσεων που γίνονται στην περιφέρεια και μέσω της συμβολής του στη μείωση της ανεργίας.

Για τη σωστή ανάπτυξη του κλάδου επιβάλλεται η ύπαρξη συγκεκριμένων μέτρων, όπως:

- Κίνητρα για συγκέντρωση μικρών παραγωγών, ώστε να υπάρξουν οικονομίες κλίμακας
- Συγκέντρωση των διάσπαρτων μονάδων και δημιουργία μεγαλύτερων πάρκων
- Δημιουργία και «επώνυμων» ακριβών προϊόντων (φιλετοποίηση) με μεγάλη προστιθέμενη αξία, για συγκεκριμένες αγορές
- Οικονομική στήριξη (σε επίπεδο ρευστότητας) όλου του κλάδου, λόγω της μεγάλης διάρκειας ανάπτυξης του τελικού προϊόντος και του χαρακτηριστικού του κλάδου, που είναι κλάδος εντάσεως κεφαλαίου

Τοποθέτηση των προϊόντων του κλάδου, στο πακέτο των ιδιαίτερα σημαντικών εξαγωγικών προϊόντων της χώρας μας και επενδύσεις για την προώθησή του, τόσο στην εγχώρια, όσο και τη διεθνή αγορά. Όσον αφορά τον Αγροτικό Τομέα, η άποψή μας είναι ότι ο εγκλωβισμός στις επιδοτήσεις, ήταν το αποτέλεσμα της μη συντονισμένης αντίδρασης του Αγροτικού κόσμου της χώρας στην απώλεια των εισοδημάτων που είχαν από τις παραγωγές τους. Ένας άλλος λόγος που συνέτεινε σε αυτό, είναι η συνεχής μεταφορά κατοίκων της περιφέρειας σε αστικά κέντρα, στη μείωση του εργατικού δυναμικού στην περιφέρεια και στην προσπάθεια μείωσης του κόστους, η απασχόληση μεταναστών (όχι πάντα κάτω από τις καλύτερες συνθήκες). Αν σε όλα αυτά προστεθεί το μικρό μέγεθος των παραγωγών, η αρνητική φιλοσοφία των Ελλήνων για το συνεταιρίζεσθαι, η χαμηλή παραγωγικότητα, η έλλειψη επιχειρηματικότητας των ανθρώπων που ασχολούνται με αγροτικά προϊόντα, το σύστημα αγοράς (Παραγωγός, Χονδρέμπορος, Έμπορος κ.λπ.), τότε γίνεται απόλυτα κατανοητό γιατί το Εμπορικό Ισοζύγιο των Αγροτικών προϊόντων είναι αρνητικό και το μέγεθος αυτό αυξάνεται ραγδαία με την εισαγωγή προϊόντων χαμηλότερης αξίας και ποιότητας από αυτά που παράγονται στη χώρα μας. Είναι αδιανόητο οι εισαγωγές ελαιολάδου στην Ελλάδα να αυξάνονται με τεράστιους ρυθμούς στην τελευταία δεκαετία όταν η χώρα μας παράγει τεράστιες ποσότητες Διεθνώς, αναγνωρισμένο ποι-

8. Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ

οτικό λάδι. Ο Αγροτικός Τομέας εξακολουθεί να είναι σημαντικός για την Ελληνική Οικονομία και πρέπει να γίνει σημαντικότερος στις ημέρες μας, όταν η χώρα πρέπει να αντιμετωπίζει θετικά το θέμα της αναδιοργάνωσης της και της βελτίωσης των μεγεθών της. Προτείνονται λοιπόν τα εξής:

Βραχυχρόνια:

- Εξυγίανση του συστήματος εμπορίας των αγροτικών προϊόντων. Δημιουργία συνθηκών υγιούς εμπορίου που θα διασφαλίζει σωστές τιμές για τους παραγωγούς, ελκυστικές τιμές για τους καταναλωτές, ικανό περιθώριο κέρδους για τους ενδιάμεσους. Προσπάθεια μείωσης του αριθμού των ενδιάμεσων
- Κίνητρα για την καλύτερη οργάνωση των παραγωγών. Οργάνωση ομάδων παραγωγών στα πρότυπα που αναλύονται στην Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Κίνητρα για την παραγωγή προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία, ώστε να έχουν τη δυνατότητα της διαφοροποίησης στην τιμή πώλησης (βιολογικά προϊόντα)
- Επενδύσεις στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, σε συνεργασία με τα αρμόδια ΑΕΙ της χώρας
- Έντονη προσπάθεια για την πιστοποίηση συγκεκριμένων ελληνικών προϊόντων, ως προϊόντα ονομασίας και προέλευσης
- Ουσιαστική ένταξη της μεσογειακής διατροφής, σε όλες τις προσπάθειες προώθησης των ελληνικών αγροτικών προϊόντων, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο
- Εθνική προσπάθεια προώθησης των προϊόντων μας σε νέες αναπτυσσόμενες αγορές
- Ένταξη της προώθησης των ελληνικών προϊόντων και δη των πολύ ουσιαστικών (λάδι, ελιά, κρασί, γαλακτοκομικά, μαστίχα, κ.λπ.) σε όλες τις διακρατικές συμφωνίες

Μακροπρόθεσμα:

- Την προσπάθεια ένταξης των αγροτών σε μια νέα επιχειρηματική νοοτροπία, που μέσα από συντο-

νισμένες δράσεις, όπως επιμορφωτικά προγράμματα και συμβουλευτικές υπηρεσίες, θα τους οδηγήσει στην επιτυχία

- Δημιουργία ηλεκτρονικής πύλης για θέματα αγροτικής ανάπτυξης, τόσο στο επίπεδο της παραγωγής, όσο και στο επίπεδο της προώθησης των αγροτικών προϊόντων
- Επαναπροσδιορισμός του ρόλου των Συνεταιρισμών και αναβάθμισή τους, ώστε να επιτελούν σωστά το έργο τους
- Δημιουργία νέων αγροτών – επιχειρηματιών που θα ενταχθούν στη διαδικασία, με εντελώς διαφορετικό πνεύμα
- Σταδιακή μείωση των εξαγωγών μας σε unbranded προϊόντα και αντικατάστασή τους με εξαγωγές σε branded προϊόντα, ειδικά στις καταναλωτικά ανεπτυγμένες αγορές

9.

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΑΝ ΒΑΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΑΣ

Ο ανθρώπινος παράγοντας είναι η βάση, τόσο για τα επιτεύγματα, όσο και για τις αποτυχίες, οποιασδήποτε οικονομίας. Γίνεται λοιπόν σαφές ότι η παιδεία, με την ευρύτερη, αλλά και τη σχετική, έννοιά της, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα, τόσο στον σχεδιασμό, όσο και στη λειτουργία μιας συγκροτημένης κοινωνίας. Η παγκόσμια εμπειρία αποδεικνύει με στοιχεία ότι η συμβολή της παιδείας και της συνεχούς επιμόρφωσης, τόσο σε οικονομική, όσο και σε κοινωνική ανάπτυξη, είναι, ίσως, σημαντικότερη από τη συμβολή όλων των άλλων παραμέτρων.

Η ποιότητα της προσφερόμενης εργασίας και η αποδοτικότητα είναι έννοιες άμεσα συναρτημένες με τις δεξιότητες και τη φιλοσοφία του ανθρώπινου δυναμικού, που σαφώς είναι αποτέλεσμα της ποιότητας και της διάρκειας της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής επιμόρφωσης και της πρακτικής εμπειρίας.

Το βασικό στοιχείο, το οποίο απουσιάζει από το Σύστημα Παιδείας στη χώρα μας, είναι ο **κατάλληλος σχεδιασμός**, που θα οδηγούσε την οικονομία μας στο δρόμο της προόδου και την κοινωνία μας σε ουσιαστική ανάπτυξη. Η ανυπαρξία του σχεδιασμού αυτού δημιουργεί αρκετά προβλήματα, με κυριότερο την παντελή έλλειψη κοινής κατανόησης βασικών εννοιών, οι οποίες αφορούν στην οικονομία και την πρόοδο των κοινωνιών. Επί παραδείγματι, στο σύνολο του ελληνικού λαού, υπάρχει εντελώς συγκεχυμένη άποψη περί του τι σημαίνει επιχειρηματικότητα, και ακόμη περισσότερο, εντελώς αντικρουόμενη άποψη περί του, αν συνεισφέρει, θετικά ή αρνητικά, η επιχειρηματικότητα στην ελληνική κοινωνία.

Βασική παράμετρος του σχεδιασμού αυτού θα πρέπει να είναι η εναρμόνιση εκπαίδευσης- αγοράς. Ο

δείκτης της εναρμόνισης αυτής στη χώρα μας είναι από τους μικρότερους στην Ευρώπη. Κράτη που εναρμόνισαν σωστά την παρεχόμενη εκπαίδευση με την αγορά, πέραν του ότι βοήθησαν σημαντικά την ανάπτυξη της οικονομίας τους, απέφυγαν και άλλα θέματα, όπως υπερπροσφορά σε χώρο συγκεκριμένων επαγγελμάτων, χωρίς να υπάρχει η απαιτούμενη ζήτηση, κ.ο.κ.

Το καινούργιο νομοσχέδιο για την παιδεία έχει αρκετά θετικά στοιχεία, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά πιστεύουμε ότι δεν κάνει τις απαιτούμενες τομές για την όσο το δυνατόν πιο άμεση συμβολή της εκπαίδευσης στην προσπάθεια ανάπτυξης της χώρας μας.

Κατά την άποψή μας, οι βασικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν στην παιδεία, με συναίνεση όλου του πολιτικού κόσμου, είναι οι ακόλουθες:

- Σχεδιασμός βασισμένος στην αύξηση της παραγωγικότητας/ αποδοτικότητας και ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας
- Πλήρης απελευθέρωση της παιδείας, με παράλληλη ενδυνάμωση των πόρων για τη δημόσια εκπαίδευση
- Αύξηση των πόρων για την παιδεία στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Ένταξη στη διαδικασία εκπαίδευσης των όρων προϋπολογισμού και απολογισμού για κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα, αρχίζοντας από τα ανώτατα και προχωρώντας σταδιακά και στις υπόλοιπες βαθμίδες εκπαίδευσης

9. Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΑΝ ΒΑΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΑΣ

- Μεγαλύτερη αναδιοργάνωση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας σε όλες τις βαθμίδες, με διαφορετική ένταση της αναδιοργάνωσης
- Ενίσχυση των υλικών υποδομών και εκσυγχρονισμός των μεθόδων διδασκαλίας
- Εκσυγχρονισμός της διδακτέας ύλης σε όλα τα επίπεδα σπουδών. Βασικός κορμός μαθημάτων, ο οποίος θα συμπληρώνεται με κατ' επιλογή μαθήματα. Η επιλογή στα μαθήματα του βασικού κορμού θα πρέπει να έχουν έμφαση καταρχήν στις βασικές επιστήμες (γλώσσα, μαθηματικά, ιστορία, κ.λπ.)
- Ένταξη στο σύστημα διαδικασίας ομαδικής προσπάθειας (Projects), αλλά και διαδικασίας παρουσίασης
- Ένταξη στο σύστημα της διαδικασίας συνεχούς επαγγελματικής επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού και παράλληλα της συνεχούς αξιολόγησής του, με συγκεκριμένα αντικειμενικά κριτήρια
- Σταδιακή εισαγωγή και επισημοποίηση του όρου "Visiting Professor" στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας, ώστε να έχουν την δυνατότητα να προσκαλέσουν προσωπικότητες, εκτός του εκπαιδευτικού συστήματος, για την παρουσίαση συγκεκριμένων επιτευγμάτων
- Εισαγωγή της έννοιας του επαγγελματικού προσανατολισμού στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, σε συνεργασία με αντίστοιχους θεσμικούς φορείς
- Έμφαση στην ανάγκη σύνδεσης του δείκτη εκπαίδευσης – ζήτησης αγοράς, με πλάνα 5ετίας, ώστε οι νέοι να στρέφονται προς επαγγέλματα με ιδιαίτερη ζήτηση
- Εισαγωγή ευρύτερων εννοιών στην εκπαίδευση, όπως Κοινωνική Υπευθυνότητα, Επιχειρηματικότητα, Ποιότητα σε συνεργασία με αντίστοιχους φορείς
- Εισαγωγή της έννοιας της πρακτικής μάθησης, ιδιαίτερα στο χώρο των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, με την επιδοτούμενη (υπό μορφή ασφαλιστικών εισφορών) πρόσληψη νέων αποφοίτων στην περιφέρεια, ώστε να πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκησή τους και παράλληλα να έχουν κάποια πρακτική εμπειρία, η οποία

θα τους διευκολύνει στη μετέπειτα καριέρα τους

Βασικοί στόχοι, οι οποίοι μπορούν να επιτευχθούν με τις προτεινόμενες αλλαγές, είναι:

- Σταδιακή αυτοτέλεια των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
- Αναβάθμιση του ουσιαστικού αποτελέσματος του εκπαιδευτικού έργου
- Βελτίωση του δείκτη σύνδεσης εκπαίδευσης – αγοράς
- Βελτίωση της αποδοτικότητας και ουσιαστικοποίηση της έννοιας της υπευθυνότητας (Accountability)
- Αποφυγή αύξησης στρατιών, μονίμως ανέργων, λόγω κακού επαγγελματικού προσανατολισμού
- Συνειδητοποίηση της έννοιας της συνεχούς επιμόρφωσης
- Δημιουργία συνειδητοποιημένων νέων επαγγελματιών
- Βελτίωση της εικόνας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο εξωτερικό
- Σταδιακή αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας, με παράλληλη σταδιακή μείωση της ανεργίας των νέων
- Σταδιακή μείωση, τόσο του αριθμού των φοιτητών που σπουδάζουν στο εξωτερικό, όσο και του θλιβερού γεγονότος της συνεχούς αύξησης των φροντιστηρίων

Στην ευρύτερη έννοια της Παιδείας εντάσσεται και η έρευνα όπου η χώρα μας υστερεί σημαντικά. Οι πόροι για έρευνα, τόσο από τις Επιχειρήσεις όσο και από το Κράτος είναι οι μικρότεροι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε γενικότερο πλαίσιο οι θέσεις μας είναι:

- Οι πόροι πρέπει να αυξηθούν τόσο από τον δημόσιο, όσο και από τον ιδιωτικό τομέα
- Να συνδεθεί άμεσα η έρευνα με την αγορά. Οι επιχειρήσεις πρέπει να συμμετέχουν σε μεγάλα ερευνητικά προγράμματα

10.

Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ

Μία από τις κυριότερες προϋποθέσεις της ουσιαστικής ανάπτυξης της οικονομίας μας, είναι η σταδιακή δημιουργία και ανάπτυξη ενός θετικού εργασιακού περιβάλλοντος στη χώρα μας. Ζούμε σε μια εποχή που τα προϊόντα και οι υπηρεσίες έχουν τόσες πολλές ομοιότητες μεταξύ τους και ο κύκλος ζωής τους γίνεται σταδιακά όλο και πιο μικρός, που η ουσιαστική προστιθέμενη αξία παίζει, και θα παίζει και στο μέλλον, πολύ πιο καίριο ρόλο στην ανάπτυξη, τόσο των προϊόντων, όσο και των υπηρεσιών. Υπό την έννοια αυτή, λοιπόν, ο ρόλος του ανθρώπου, τόσο στην ερευνητική, όσο και στην παραγωγική και διανεμητική διαδικασία, γίνεται συνεχώς σοβαρότερος. Δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του μέλλοντος πλέον, όταν δεν έχουμε φροντίσει να δημιουργήσουμε εκείνο το εργασιακό περιβάλλον που ευνοεί την ανάπτυξη. Τα κύρια συστατικά του περιβάλλοντος αυτού, είναι:

- Η κατανόηση του ρόλου ενός εκάστου που ασχολείται με τις ανωτέρω διαδικασίες (έρευνα, παραγωγή, διάθεση)
- Η κατανόηση των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων όλων των μερών που ασχολούνται με αυτή τη διαδικασία (εργαζόμενοι, εργοδότες, κράτος)
- Η κατανόηση των εννοιών αποτελεσματικότητα, υπευθυνότητα, ανταγωνιστικότητα, συμμετοχή, ομαδικότητα
- Ο ρόλος των Κοινωνικών Εταίρων και όλων των θεσμικών παραγόντων στη δημιουργία ενός τέτοιου πλαισίου. Για παράδειγμα, στη Μεγάλη Βρετανία, η πιστοποίηση Investors in People, η οποία αποτελεί τη μεγαλύτερη πιστοποίηση επιχειρήσεων που στοχεύουν στην ανάπτυξη, μέσω ενός ισορροπημένου εργασιακού περιβάλλοντος, γίνεται με τη συνεργασία των αντιστοιχών Κοι-

νωνικών Εταίρων, που εκπροσωπούν τόσο τους εργαζόμενους, όσο και την εργοδοσία

- Η ουσιαστική βελτίωση των συνθηκών συνεχούς μάθησης (life long learning), που είναι απαραίτητο συστατικό για τη βελτίωση της γνώσης και των δεξιοτήτων των εργαζόμενων
- Η αποφυγή αποκλεισμών σε ομάδες του πληθυσμού στην προσπάθεια αυτή
- Η ανάπτυξη εφεδρειών εργαζομένων (νέοι εργαζόμενοι) μέσω ειδικών προγραμμάτων ένταξης τους στις ανωτέρω διαδικασίες
- Η ύπαρξη διαφάνειας και όχι μικροπολιτικών, που οδηγούν σε τριβές.

Έτσι, λοιπόν, η ΕΕΔΕ, προτείνει:

- Συμφωνία μεταξύ Κράτους, Κοινωνικών Εταίρων και Θεσμικών Φορέων για τη δημιουργία όλων των προϋποθέσεων, οι οποίες απαιτούνται για τη δημιουργία ενός υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος
- Η δημιουργία ενός, κοινώς αποδεκτού, πλαισίου υποχρεώσεων και απαιτήσεων από τους εργαζόμενους, τους εργοδότες και το κράτος. Η Χάρτα του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) είναι μια σωστή βάση, από την οποία μπορούν να ξεκινήσουν οι συζητήσεις
- Η υιοθέτηση Μοντέλων Πιστοποίησης, όπως το αντίστοιχο της Μεγάλης Βρετανίας, το οποίο θα οδηγήσει σταδιακά στην ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης νοοτροπίας με προσανατολισμό στην ανάπτυξη

10. Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ

- Συνεχής βελτίωση του επιπέδου γνώσης των εργαζόμενων, με ουσιαστικά κίνητρα προς τις επιχειρήσεις για αυτό (π.χ. δυνατότητα παγιοποίησης των επενδύσεων που γίνονται για την επιμόρφωση του προσωπικού των επιχειρήσεων)
 - Έγερση κινήτρων, όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα των εργαζομένων
 - Δημιουργία κινήτρων για τις επιχειρήσεις με καλό εργασιακό περιβάλλον και σύστημα αντικινήτρων για εκείνες με κακό εργασιακό περιβάλλον
 - Καμπάνια επικοινωνίας των ανωτέρω, από όλους τους φορείς, ώστε σταδιακά να γίνουν κτήμα όλων των εμπλεκόμενων
- Όσον αφορά τον δημόσιο τομέα, ύπαρξη κοινού μισθολογίου, δημιουργία ερευνών που θα αφορούν στη σωστή εξυπηρέτηση του κοινού και πλάνο κινήτρων, απόλυτα συνδεδεμένο με τις πιο πάνω έρευνες

Η σταδιακή βελτίωση του εργασιακού κλίματος στη χώρα μας και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας όλων των παραγόντων που εμπλέκονται, θα βελτιώσει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα, τόσο των επιχειρήσεων, όσο και της ελληνικής οικονομίας.

11.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Σε όλες τις προηγμένες κοινωνίες και οικονομίες υπάρχει ένα κοινό βασικό χαρακτηριστικό. Το χαρακτηριστικό αυτό είναι το ποσοστό Κοινωνικής Υπευθυνότητας που επιδεικνύει τόσο η πολιτεία, όσο και οι επιχειρήσεις και οι πολίτες, που ζουν και εργάζονται στις χώρες αυτές.

Το σύνολο μιας οικονομίας δεν είναι τίποτα άλλο από το σύνολο του έργου που παράγουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην οικονομία αυτή. Έτσι, λοιπόν, ο ρόλος των πολιτών είναι ουσιαστικός, όπως ουσιαστικός είναι και ο ρόλος μεγαλύτερων ομάδων (επιχειρήσεις) και οπωσδήποτε του κράτους. Οι ρόλοι όλων είναι απόλυτα διακριτοί αλλά και συμπληρωματικοί στη γενική προσπάθεια. Είναι σαφές ότι, αν όλοι οι παράγοντες που εμπλέκονται σε μια οικονομία δεν δρουν με κοινωνική υπευθυνότητα, τότε είναι θέμα χρόνου η έλλειψη ανάπτυξης και η συρρίκνωση των ευκαιριών στο χώρο που λειτουργούμε.

Παράλληλα, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι η Κοινωνική Υπευθυνότητα δεν είναι έννοια στατική και για να υφίσταται πρέπει να έχει μια διαχρονικότητα. Είναι έννοια που διδάσκεται, αλλά για να είναι αποτελεσματική πρέπει να αποτελεί κουλτούρα, πρέπει να βρίσκεται μέσα στο DNA μας. Είναι μια έννοια που πρέπει να ξεκινάει από την ημέρα γέννησης ενός ατόμου, μιας επιχείρησης, ενός κράτους και δεν τελειώνει ποτέ. Μεταφέρεται ή πρέπει να μεταφέρεται, όπως η ολυμπιακή φλόγα, πριν ανάψει ο βωμός, σε οποιαδήποτε ολυμπιακή πόλη.

Αναλύοντας, λοιπόν, την Κοινωνική Υπευθυνότητα σε τρεις άξονες, Πολίτης Επιχείρηση, Κράτος, μπορούμε να πούμε τα ακόλουθα. Ο πολίτης αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη, τόσο των επιχειρήσεων, όσο

και των κρατών και αυτό γιατί οι έννοιες επιχείρηση και κράτος είναι έννοιες χωρίς λογική, χωρίς σκέψη και χωρίς συναίσθημα. Είναι έννοιες που υφίστανται μέσω των πολιτών και για χάρη τους. Πολίτες διοικούν κράτη και επιχειρήσεις. Πολίτες δημιουργούν κανόνες και πλαίσια συμπεριφοράς, πολίτες αναπτύσσουν φιλοσοφίες, πολιτικές, κ.λπ.

Έτσι, λοιπόν, εμείς οι πολίτες είμαστε η βάση για τη δημιουργία οποιουδήποτε πλαισίου επιλέξουμε. Σε όλο τον κόσμο υπάρχουν τρεις κατηγορίες πολιτών:

Οι Αποστασιοποιημένοι Πολίτες, που επηρεασμένοι από τα φοβικά σύνδρομα που εμείς οι ίδιοι θέτουμε, αισθάνονται πολιτικά και κοινωνικά αδύναμοι και μεταθέτουν τις ευθύνες στον κρατικό μηχανισμό ή στις επιχειρήσεις, στις οποίες εργάζονται.

Η δεύτερη κατηγορία έχει να κάνει με τον **Ευαισθητοποιημένο Πολίτη**, που ενδέχεται να δραστηριοποιηθεί κατά περίπτωση και εφόσον το θέμα θεωρηθεί του άμεσου ενδιαφέροντός του. Η κινητοποίησή του θα βασισθεί στην αντίδραση, αλλά γενικά, ως τύπος, είναι ανοικτός σε νέες ιδέες και πρακτικές που αφορούν θέματα που βρίσκονται στο πλαίσιο των ενδιαφερόντων του.

Ο τρίτος τύπος είναι αυτός του **Ενεργού Πολίτη**, του πολίτη εκείνου που έχει συγκροτημένη και συνεπή στάση σε όλους τους τομείς της ζωής του, του πολίτη που ενδιαφέρεται, παρακολουθεί, μαθαίνει, αναπτύσσεται, συμμετέχει και προσφέρει, του πολίτη που δρα και δεν αντιδρά. Στις χώρες που η πληροφόρηση είναι ελλιπής, βρίσκουμε επί το πλείστον αποστασιοποιημένους πολίτες, ελάχιστους ευαισθητοποιημένους και σπανιότατα ενεργούς. Στις

11. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

πλέον ανεπτυγμένες οικονομίες η πληροφόρηση και η γνώση δημιουργεί σαφέστερα πιο ευαισθητοποιημένους πολίτες και σταδιακά λίγο περισσότερο ενεργούς. Η ατομική υπευθυνότητα είναι ατομική φιλοσοφία και συμπεριφορά και δεν έχει να κάνει με τους άλλους. Το να είσαι ενεργός πολίτης είναι τρόπος ζωής. Με βάση αυτά, κάποιος μπορεί εύκολα να απαντήσει στην ερώτηση: «Θα αντιμετωπίζαμε οικονομική κρίση αν αυτή η χώρα είχε ενεργούς πολίτες; Θα υπήρχε θέμα εσόδων; Το ασφαλιστικό θα είχε καλύτερα δεδομένα; κ.ο.κ.»

Ο δεύτερος άξονας, μέσω του οποίου εκφράζεται η κοινωνική υπευθυνότητα είναι αυτός των επιχειρήσεων. Η ουσιαστική έκφραση της κοινωνικής υπευθυνότητας των επιχειρήσεων ονομάζεται Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Η παγκοσμιοποίηση, οι ταχύτατες εξελίξεις στην τεχνολογία και την πληροφόρηση, η μικρή αλλά συνεχής αύξηση της επιρροής των καταναλωτών πολιτών, η ενδυνάμωση του ρόλου και των παρεμβάσεων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, αλλά ουσιαστικά η παταγώδης αποτυχία της τεκμηρίωσης του παραδοσιακού ρόλου των κρατών και κατά συνέπεια η αποδυνάμωσή τους, είναι αυτοί οι παράγοντες που διαμορφώνουν ένα νέο πλαίσιο, που ωθούν τις επιχειρήσεις στον επαναπροσδιορισμό της θέσης τους και των ευθυνών τους απέναντι στην κοινωνία.

Ποιες είναι οι περιοχές που χρήζουν κοινωνικής υπευθυνότητας και οι επιχειρήσεις μπορούν να εφαρμόσουν προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης; Κατ' αρχάς το εργασιακό περιβάλλον. Η εσωτερική κοινωνική ευθύνη αποτελεί προϋπόθεση και τεκμήριο ειλικρίνειας των επιχειρήσεων. Κάθε κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση οφείλει να σέβεται τους εργαζομένους της, ως πολίτες με πολλαπλούς κοινωνικούς ρόλους. Να τους δίνει όλες τις ευκαιρίες για συνεχή ανάπτυξη και να διατηρεί μαζί τους ένα ουσιαστικό και ειλικρινή διάλογο. Ο σεβασμός του νομικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις εργαζομένων και επιχειρήσεων δεν αποτελεί κριτήριο για να χαρακτηριστεί μια επιχείρηση κοινωνικά υπεύθυνη, αλλά αποτελεί απόλυτη προϋπόθεση για την εφαρμογή πολιτικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Οι άλλες περιοχές που μπορεί να ασκηθούν πολιτικές Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας είναι το περιβάλλον και η βιώσιμη διαχείρισή του, η κοινωνία και η αγορά, με την ευρύτερη έννοιά της. Οι επιχειρηματικές σχέσεις, τόσο εντός, όσο και εκτός των

επιχειρήσεων, πρέπει να βασίζονται σε ένα ξεκάθαρο πλαίσιο αρχών και αξιών, το οποίο να διέπεται βασικά από τους κανόνες της Επιχειρηματικής Ηθικής.

Ο τρίτος άξονας είναι η Πολιτεία. Η έννοια της Κοινωνικής Υπευθυνότητας, όσον αφορά την πολιτεία, οφείλει να είναι απόλυτα συνδεδεμένη με τον ρόλο της. Η πολιτεία πρέπει:

- Να δημιουργεί τις δομές, οι οποίες διευκολύνουν τη ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων
- Να έχει ένα συνεπή και ειλικρινή διάλογο με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις
- Να δημιουργήσει ένα απλό νομοθετικό πλαίσιο και μηχανισμούς εφαρμογής των Νόμων
- Να επενδύει σημαντικά στην παιδεία και όχι στην εκπαίδευση, ώστε να δώσει τις ευκαιρίες στους πολίτες να αναπτύσσονται συστηματικά και σε διάρκεια
- Να δημιουργεί το πλαίσιο που επιβάλλει τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των πολιτών
- Να εκπαιδεύει με συνέπεια και συνέχεια τους πολίτες, ώστε να αυξήσουν την κοινωνική υπευθυνότητά τους
- Να αποδεικνύει με το έργο της τη σημασία της κοινωνικής υπευθυνότητας
- Να δημιουργεί εκείνους τους μηχανισμούς και εκείνο το πλαίσιο, ώστε ο πολίτης, συνειδητά, να συνεισφέρει με τους φόρους του και την παραγωγικότητά του στη βελτίωση των υπηρεσιών που λαμβάνει από το κράτος
- Να προφυλάσσει την αξιοπιστία και την εικόνα της χώρας διεθνώς
- Να δρα με τέτοιο τρόπο ώστε να αναπτύσσονται με συνέπεια οι «Ενεργοί Πολίτες»

11. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Το οικονομικό και κοινωνικό σύστημα στον πλανήτη μας χάνει τις ισορροπίες του. Αυτό συμβαίνει, κατ' επέκταση, και στη χώρα μας. Χρειάζονται γρήγορες αλλαγές, χρειάζεται επαναπροσανατολισμός της έννοιας «ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ» μεταξύ των Πολιτών (εργαζομένων και καταναλωτών) και των Επιχειρήσεων, μεταξύ των Πολιτών και του Κράτους. Για να γίνει αυτό και για να έχει αποτέλεσμα, πρέπει να αυξήσουμε σταδιακά, ουσιαστικά και όχι τυπικά, την Κοινωνική μας Υπευθυνότητα. Πρέπει να επαναφέρουμε στο λεξιλόγιό μας έννοιες όπως **Ηθική, Ηγεσία, Ευθύνη, Αριστεία**, τις οποίες εισάγαμε στον κόσμο αρκετές χιλιάδες χρόνια πριν. Οι έννοιες αυτές δεν θα πάψουν ποτέ να αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία αυτού του τόπου, αλλά θα πρέπει να τις επαναφέρουμε στην καθημερινότητά μας. Αυτό πρέπει να είναι ευθύνη όλων μας.

Διεύθυνση: Λεωφ. Ιωνίας 200 και Ιακωβάτων 60
Τ.Κ. 111 44, Αθήνα
Τηλ.: 210-2112000 - Φαξ: 210-2112020-1
e-mail: eede@eede.gr

ελληνική εταιρία διοικήσεως επιχειρήσεων